

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 7 Sayı: 35 Volume: 7 Issue: 35

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

AMASYA GÖKMEDRESE CAMİİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME AN EVALUATION ON AMASYA GOK MADRASAH MOSQUE

Fazilet KOÇYİĞİT*

Öz

Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Amasya'da medreseler önemli bir yer teşkil etmektedir. Şehrin merkezinde yer alan Gökmedrese, hem mimarisi hem de işlevi konusunda diğer medreselerden farklılık göstermesine karşın eser üzerine detaylı bir çalışma yapılmamıştır. Günümüzde camii olarak kullanılan eserin ilk olarak hangi amaçla inşa edildiği cevabı bulunması gereken sorulardan biridir. Buna ek olarak eserin inşa kitabesi bulunmadığından yapım tarihi de kesin olarak bilinmemektedir. Bu makalede eser üslupsal özellikleri de dikkate alınarak yeniden tarihlendirilmeye ve eserin ilk inşasında hangi amaçla yapıldığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Amasya, Gökmedrese, Gökmedrese Camii, Rasathane, Çini.

Abstract

Madrasahs have big importance in Amasya which hosts a lot of civilizations. There hasn't been a detailed research about Gökmedrese which is located in the city centre; even though it differs from other madrasahs not only because of its architectural structure, but also its function. One of the questions that needs to be answered is; what this historical building, which is used as a mosque at present day, was built for. In addition, there is no certain knowledge about its date of construction because of the building has not an inscription. In this article, it was tried to redate the building's construction and finding out the purpose it was built for; based on its stylistic characteristics.

Keywords: Amasya, Gok Madrasah, Gok Madrasah Mosque, Observatory, Tile.

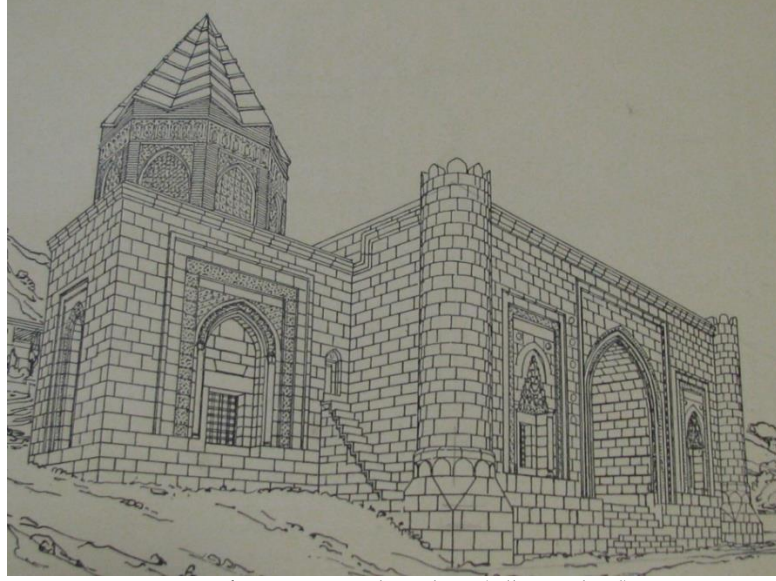
Giriş

Orta Karadeniz bölgesinde yer alan Amasya'nın tarihi, M.Ö. 3000 yılına kadar gitmektedir. Şehrin ilk olarak kimler tarafından kurulduğu kesin olarak bilinmemekle birlikte Hititler döneminde, Hitit Konfederasyonu'nu oluşturan on üç şehir devletinden biri olduğu bilinmektedir. Amasya yaklaşık olarak 200 yıl Pontus Krallığı'na başkentlik yapmış daha sonra Roma hâkimiyetine girmiştir. Türklerin Anadolu'ya girmesine kadar geçen süre içerisinde ise Doğu Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyetinde askeri bir eyalet olarak varlığını sürdürmüştür. Türkler zamanında ilk olarak Danişmentliler tarafından ele geçirilen şehir Danişmentli Devleti'nin başkenti olmuştur. Şehir, daha sonra Sultan I. Mesud zamanında Anadolu Selçuklu hâkimiyetine girmiştir. Amasya'nın Osmanlı Beyliği'ne katılması ise kendi iradeleri ile olmuş ve halk Sultan I. Murad'a bağlılığını bildirmiştir (Kınal, 1962: 113).

Çok katmanlı bir tarihe ev sahipliği yapan Amasya, bu uzun tarihi süreç içerisinde birçok tarihi esere sahip olmuştur. Birçok medeniyetin izlerini taşıyan şehir, adeta bir açık hava müzesidir. Şehrin tarihi dokusunu oluşturan yapılar içerisinde mezarlar, camiler, türbeler, çeşmeler, konaklar, medreseler vb. eserler yer almaktadır. Bu eserlerden medreseler değerlendirildiğinde tarih içerisinde Amasya'da sekiz adet medresenin inşa edilmiş olduğu görülmektedir. Bahsi geçen bu medreseler; Amasya merkezinde yer alan II. Beyazıd, Gök, Küçük Ağa (Şamlar), Büyük Ağa (Kapıağası Hüseyin Ağa) medreseleri, Gümüşhacıköy ilçesinde bulunan Haliliye Medresesi, Merzifon ilçesindeki Çelebi Mehmed Medresesi ve

* Yrd. Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü.

Suluova ilçesinde yer alan Yolpınar Köyü Kasım Bey Medresesi'dir. Çok sayıda inşa edilmiş bu medreseler Amasya'da eğitime verilen önemi gözler önüne sermektedir.

Fotoğraf: 1. Amasya Gök Medrese (Albert Gabriel)

Amasya Gök Medrese Camii: Mimari ve Üslupsal Özellikleri

Bulunduğu mahalleye ismini veren Gök Medrese, ismini firuze renkli çinileri ve giriş bölümünde olduğu ileri sürülen medresesinden almıştır. Esere banisinden dolayı Torumtay Camii de denilmektedir. Eserin banisinin, II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında Amasya valisi olan Seyfeddin Torumtay olduğu günümüze ulaşan Torumtay vakfiyesinden anlaşılmakta, ancak kitabesi günümüze ulaşmadığı için inşa tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Torumtay vakfiyesinden yola çıkılarak eser bazı araştırmacılar tarafından H.665 (M.1266-67) yılına tarihlendirilmektedir.

Fotoğraf: 2. Amasya Gök Medrese (F.Koçyiğit 2014)

Tarihçi H. Hüsameddin'in verdiği bilgilere göre eser, önceleri bir kilise ve patrikhanenin yer aldığı araziye inşa edilmiştir (Hüsameddin, 2008: 130). Meyilli bir arazi üzerine kuzey-güney doğrultuda inşa edilen eserin kuzey doğu cephesinde bir türbe yer almaktadır. Caminin harim kısmı sekiz adet ayak tarafından taşınan sivri kemerlerle üç sahna ayrılmıştır. Sahunların

üzeri on iki adet kubbe ve değişik formlardaki üç adet tonozla örtülüdür. Kubbe içlerinde yer alan geometrik bezemelerin bir kısmı çok harap bir şekilde günümüze ulaşabilmiştir. Tonozların düzgün olmayan formu ve üst örtüdeki çeşitlilik, üst örtü elemanlarının farklı yıllarda yapılan onarımlarla değiştirildiğini göstermektedir. A. Gabriel harimin kuzeyinde, taç kapının hemen önünde yer alan kubbenin orta kısmında geniş ve dairesel bir açıklığın bulunduğu bahseder (Gabriel, 1931-1934: 20). Günümüzde de bu kubbenin hemen altında sekiz kollu yıldız formunda ve ortasında tahliye deliği bulunan bir tür mimari öğenin yer alması burada, iç avlulu camilerde gördüğümüz şekilde, üzeri fenerli bir şadırvanın yer aldığını düşündürmektedir. Camiinin kuzey cephede yer alan taç kapısından başka doğu cephede de bir kapısı bulunmaktadır. Eserin mihrabı, güney cephede görülen sıva izlerinden de anlaşılacağı üzere orijinal değildir. Günümüzdeki mihrabın 1963 yılındaki onarımlarda yapılmış olması muhtemeldir. Eserin bugünkü mihrabı alçı ile yapılmış olup üzeri sarı renkte yağlı boya ile boyanmıştır. Geometrik motiflerle bezenmiş bir bordür ile çerçeve içerisine alınan mihrabın mukarnaslı bir kavsarası vardır. Mihrabın iki yanında yine geometrik motiflerle bezenmiş sütunceler yer almaktadır.

Fotoğraf: 3. Amasya Gök Medrese Çinili Kûlah (F.Koçyiğit 2014)

Fotoğraf: 4. Amasya Gök Medrese Camii Harimi, Mihrabı, Minberi ve Sekiz Kollu Yıldız Şeklindeki Tahliye Deliği (F. Koçyiğit 2014)

Camii hariminin kuzeyinde, taç kapının iki yanında birer adet sivri kemerli eyvan bulunmaktadır. Bu mekân harimin diğer kısımlarından aşağı bir kotta yer alır. Harimin kuzeydoğu tarafında bulunan türbe iki bölümlü olup, ilk bölümü eyvan şeklinde düzenlenmiştir. Eyvan kemerinin aynası firuze ve mor renkli çinilerle bezenmiştir. Kemer karnı ise çini ve sırsız tuğlalarla yapılmış baklava dilimi motifleriyle bezenmiştir. Bu eyvanın alt katı mummyalık olarak düzenlenmiştir. Üstünde ise sadece bir adet sanduka bulunmaktadır. Eyvanın arka kısmında bulunan kare formundaki açıklık ile türbenin ikinci kısmına geçilir. Burada yer alan yedi adet sandukanın kime ait olduğu bilinmemektedir. Bu mekânın üstü iç kısımda kubbe, dış kısımda ise yüksek sekizgen kasnaklı bir külah ile örtülmüştür. Tuğla malzeme ile inşa edilmiş olan külahın kasnağı, her cephede sivri kemerli nişlerle hareketlendirilmiştir. Bu nişlerden sadece ikisinde küçük birer pencere yer alırken diğerleri sağır (masif) yapılmıştır. Kalıntılardan anlaşıldığı üzere nişlerin kemer köşeleri, kemer karınları ve kemer aynaları sırlı tuğlalarla elde edilmiş geometrik motiflerle bezenmiştir. Bu nişlerin üzerinde yer alan kalın bordürün üzeri de kalıntılardan anlaşıldığı üzere sırlı tuğlalarla bezenmiştir.

Fotoğraf: 5. Amasya Gök Medrese Türbe Olarak Düzenlenmiş Mekânın İç Kısmı (F. Koçyiğit 2014)

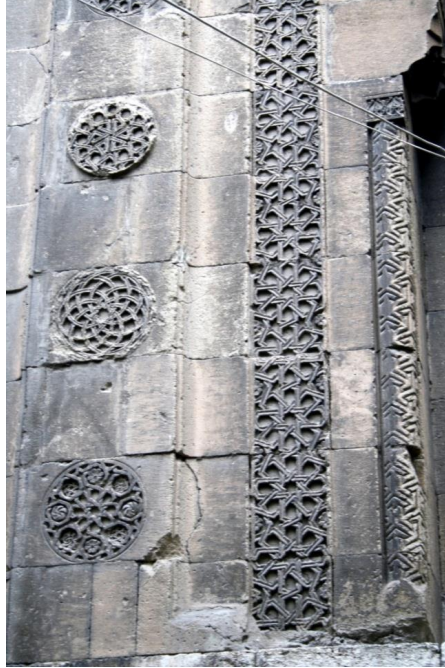
Fotoğraf: 6. Amasya Gök Medrese Kuzey Cephe (F. Koçyiğit 2014)

Eserin kuzey cephesi, taç kapı ve yanlarda yer alan pencerelerle üç bölüme ayrılmıştır. Yanlarda ise dairevi formlarda yapılmış birer adet köşe kulesi vardır. Yapının bu simetrisini kuzeydoğu cepheye eklenen türbe bozmaktadır. Doğu cephede de bir adet payanda bulunmaktadır. Eserin kuzey cephesinin orta kısmında yer alan taç kapısı, eyvan şeklinde düzenlenmiştir. Kapı en dışta, altı kollu yarım yıldız formuyla bezenmiş bir bordürle dikdörtgen çerçeve içerisine alınmıştır. Kapının sivri kemerli eyvanı bordürlerle üç kademeli yapılmış olup, kemerin en üstte yer alan bordürü geometrik motiflerle bezenmiştir. İkinci bordür bezemesiz bırakılmış, üçüncü bordüre ise zencirek motifi yapılmıştır. Eyvanın iç kısmı da üç kademeli sivri kemer formunda düzenlenmiştir. Bu bordürlerden en dışta bulunanı zencirek motifi ile bezenmiş, ikincisi sade bırakılmış, üçüncüsüne ise geometrik motifler yapılmıştır. Kapının iki yanında üzeri geometrik motiflerle bezenmiş sütunceler yer almaktadır. Camiinin harim kısmına ise basık yuvarlak kemerli bir kapıdan girilmektedir. Taç kapının iki yanında yer alan pencereler simetrik yapılmıştır. Üzeri geometrik motiflerle bezenmiş bir bordür tarafından dikdörtgen çerçeve içerisine alınan bu pencereler, mukarnas kavsaralıdır. Kavsaranın iki yanında, üzeri geometrik motiflerle bezenmiş sütunceler bulunmaktadır. Kavsara köşelerine ise yine üzerinde geometrik motiflerin yer aldığı birer adet kabara yerleştirilmiştir. Bu kabaların üzerinde bulunan yatay dikdörtgen formundaki girinti kitabe nişine benzemektedir. Pencereleri çevreleyen bordürün dışında kalan alanlara oyma tekniğiyle yapılmış, geometrik bezemeli rozetler simetrik olmayıp yarım kalmış izlenimini uyandırmaktadırlar.

Fotoğraf: 7. Amasya Gök Medrese Türbenin Çatısına Çıkışı Sağlayan Merdivenler (F. Koçyiğit 2014)

Eserin kuzeydoğu cephesine eklenmiş olan türbe, kare planlıdır ve alt katı mummyalık olarak düzenlenmiştir. Mummyalığın girişi, camii içinden sağlanmaktadır. Türbenin kuzey cephesinde, merdivenlerle çıkılan, sivri kemerli küçük bir kapısı vardır. A. Gabriel bu kapının türbe içine açıldığını söylese de günümüzde buna dair bir kanıt bulunmamaktadır. Bu kapı ile günümüzde türbenin çatısına çıkılmaktadır. Bu cephede yer alan büyük pencerenin etrafı, geometrik motiflerle bezenmiş kalın bir bordür tarafından çerçeve içerisine alınmıştır. Pencerenin sivri kemerli kavsarası, iki kenarda bulunan geometrik bezemeli sütunceler üzerine oturmaktadır. Türbenin doğu cephesinde yer alan pencerenin de sivri kemerli kavsarası bulunmaktadır. Kemerin etrafı geometrik motiflerle bezenmiş bir bordür içerisine alınmıştır. Kemer aynasına açılan küçük pencere de sivri kemerli olup, etrafı geometrik motifli bordürle çevrelenmiştir. Bu cephe de aynı zamanda mummyalığın küçük mazgal penceresi de bulunmaktadır. Eserin güney cephesindeki pencere diğerlerine oranla daha küçük ve sade yapılmıştır. Bu pencerenin sağır, bezemesiz bir sivri kemeri vardır. Türbede kesme taş malzeme, caminin ise ön cephesinde kesme taş, diğer cephelerinde moloz taş kullanılmıştır.

Fotoğraf: 8. Amasya Gök Medrese Geometrik Bezeme Detayı (F. Koçyiğit 2014)

Değerlendirme

Günümüzde camii olarak kullanılan eserin fonksiyonu ve tarihlendirmesi konusunda araştırmacılar arasında görüş birliğine varılamamıştır. Bazı araştırmacılar eserin zaviyeli bir camii, bazıları ise medrese olduğunu söylemektedir. Hatta eserin bir rasathane (gök bilimleri medresesi) olduğunu söyleyenler de bulunmaktadır. Tarihçi H. Hüsamettin; caminin harim kısmının kuzey ve batı tarafında taş malzeme ile inşa edilmiş birçok küçük odanın bulunduğunu, doğu tarafında ise altıgen formunda üstü açık bir dershanesinin olduğunu belirtmektedir (Ünal, 2007: 241-242). Bu bilgiler ve eserin plan tipi göz önüne alındığında, caminin "Ters T" plan tipi olarak da bilinen zaviyeli bir cami olması uygun görülmemektedir. Buna ek olarak zaviyeli camiler, genellikle kırsal alanlarda inşa edilmiş olup, türbe ve mescidin yanı sıra meydan evi, konukevi, mutfak, kiler, ahır vb. mekânları da ihtiva eder (Karpuz, 2001: 96). Torumtay vakfiyesinde belirtilen şartlar değerlendirildiğinde ise eserin, hem camii hem de medrese olarak kullanıldığı görülmektedir. Vakfiye şartlarında eğitim ve müezzin için ayrılan vakıf geliri belirtildiği gibi vakfiyede eserin meşhur bir medrese olduğu da belirtilmiştir (Kayaoğlu, 1978: 106). Buna ek olarak H.Hüsamettin medresede çalışan müderrislerin isimlerini ve ilk müderrisin, bir hekim olan Gıyaseddin Mahmud-ı Garmini olduğu bilgisini vermiştir (Ünal, 2007: 241-242). Bu bilgi eserin gök bilimleri medresesi olmadığına dair bir kanıt olarak sunulabilir. Bununla beraber rasathane olarak kullanılan yapılarda üstü açık bir kubbenin ve kubbenin altında rasat kuyusunun bulunması gerekmektedir. Kırşehir Cacabey Medresesi'nin

de rasathane olduğu ileri sürülmektedir ancak, bir rasat kuyusunun izine rastlanılmamıştır (Eyice, 1992: 540). A. Gabriel, Gökmedrese Camii'nin giriş eyvanının önünde yer alan kubbesinin bir zamanlar açık olduğunu ve üstünde aydınlık fenerinin bulunduğunu belirtmiştir. Ne yazık ki günümüzde bu iddiayı destekleyecek bir delil bulunmamakta, ayrıca bahsi geçen bu kubbenin altında bir rasat kuyusunun izlerine de rastlanılmamaktadır. Burada sadece sekiz kollu yıldız formunda tasarlanmış bir tahliye deliği vardır. Eserin camii olarak da kullanıldığını göz önüne alırsak burada cemaatin taşıma su ile abdest aldığını düşünebiliriz. Diğer bir iddiaya göre; camiinin güneydoğu cephesinde yer alan türbesinin külahının bulunmadığı ve gözlemlerin buradan yapıldığı ileri sürülse de külahın yüksek kasnağı gözlem yapmaya uygun değildir, ayrıca burada da ne bir havuz ne de bir rasat kuyusunun izlerine rastlanılmaktadır.

Fotoğraf: 9. Amasya Gök Medrese Külah Kasnağı Çini Bezemeleri (F. Koçyiğit 2014)

Fotoğraf: 10. Amasya Gök Medrese Doğu Eyvanı Çini Bezemesi (F. Koçyiğit 2014)

Eserin doğu cephesinde yer alan eyvan, çinilerle bezenmiştir. Bu eyvandan türbeye geçişi sağlayan açıklık orijinal görülmemektedir. A. Gabriel bu mekâna girişin türbenin dışında yer alan kapıdan sağlandığını söylese de buna dair kanıtlar bulunmamaktadır. Günümüzde türbe olarak kullanılan bu mekânın orijinalinde dersane odası olduğu ve sonradan Torumtay'ın yakınlarının defnedilerek türbeye dönüştürüldüğü ileri sürülmektedir (Ünal, 2007: 240). Amasya'nın eski tarihlerine tanıklık eden halktan kişiler de türbenin mumyalığında,

sandukalar içerisinde mumyaların bulunduğunu söylemektedirler. Bu bilgiler ışığında eserin, medrese fonksiyonunu kaybetmeden önce, günümüzdeki türbesinin ana dersane olarak kullanıldığını, evvanda bulunan düz lentolu açıklığın da orijinaline uygun olmayan bir formda sonradan açıldığını ileri sürebiliriz. H. Hüsamet'in belirttiği taş malzeme ile yapılmış küçük odaların da öğrenci hücreleri olduğunu söyleyebiliriz.

Eserin kitabesi günümüze ulaşmadığı için inşa tarihi konusunda da anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktadır. Esere dair tek kitabe, günümüzde Amasya Arkeoloji Müzesi'nde bulunan ahşap kapısının kitabesidir. Burada sülüs hat ile yazılmış "Min Amel'i Abu's Silm el-Neccar" yani "marangoz Abu's Silm (Selim)'in eseri" yazmaktadır. A. Gabriel ve H. Hüsamet'in bu kişiyi yapının mimarı olarak tanıtmışlarsa da marangoz sıfatından dolayı bu kişinin sadece kapıyı yapan sanatçı olduğunu söyleyebiliriz (Urak, 1994: 43).

Kitabesi olmadığı için yapıyı plan ve üslupsal özelliklerine göre yeniden tarihlendirmeye çalışacağız. Eserin ayaklarla üç sahına ayrılması Anadolu Selçuklu mimarisinde yaygın olarak kullanılan bir uygulama olduğundan sahin sayısı tarihlendirme konusunda bir ipucu vermemektedir. Ancak sahinlerin her birinin üzerinin farklı üst örtü elemanları ile örtülmüş olması Ani (M.1064-1092) ve Divriği Ulu Camii (M.1229) ile benzerlik göstermektedir. Yapı köşe kuleleri ile Kayseri Hunad Hatun (M.1238), Kayseri Sahabiye (M.1267), Sivas Gökmedrese (M.1271), Kırşehir Cacabey (M.1273) ve Erzurum Yakutiye (M.1310) medreselerine benzerdir. Türbenin yapıya eklenmesi açısından ise; Isparta Atabey Ertokuş (M.1224), Kırşehir Cacabey (M.1273), Erzurum Çifte Minareli (M.1285-1290) medreseleri ve Niğde Sungur Bey Camii'ne (M.1335) benzerlik göstermektedir. Eserin en ilgi çeken özelliği eyvan şeklinde tasarlanmış olan taç kapısıdır. Anadolu'da bu tarzda inşa edilmiş tek diğer örnek, Niğde Sungur Bey Camii'nin doğu kapısıdır. Camiinin kuzey cephesinde ve türbesi üzerinde yer alan pencereleri, oldukça büyük ve bezemeli yapılmıştır. Bu tarz pencerelerin Moğol istilasından sonra yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir (Çelikcan, 1991: 40). Benzer uygulama Amasya Bimarhane'sinde de (M.1308) karşımıza çıkmaktadır.

Eseri üslupsal açıdan değerlendirdiğimizde eserde çoğunlukla geometrik bezemenin kullanılmış olması dikkati çekmektedir. Bitkisel bezemeler sadece rozet bezemelerinde, pencere bordürlerinde, sütun gövdesi ve başlıklarında karşımıza çıkmaktadır. Sütun gövdesinde ve rozet bezemelerinde yer alan küçük çiçek motifleri geometrik düzen içerisinde kaybolmaktadır. Eserdeki bezeme öğeleri, hemen hemen bütün Selçuklu yapılarında olduğu gibi, kesme taş malzemenin kullanıldığı yola bakan ön cephede toplanmıştır. Çokgen ve çok köşeli yıldızlarla oluşturulmuş geometrik bezeme XII. yüzyılın başlarında mimariye egemen olmuştur. Bitkisel bezemenin ise M.1217 tarihli Sivas Şifahanesi'yle başladığı gözlenmiştir (Ödekan, 2001: 337). Geometrik bezeme motiflerinden biri olan rozetlerin XIII. Yüzyılın ortalarına kadar hemen hemen bütün yapılarda kullanıldığı görülmektedir. Gökmedrese Camii'nde de kuzey cephede yer alan pencerelerin iki tarafına farklı sayılarda geometrik motiflerle bezenmiş rozetler yapılmıştır. Geometrik yıldız sistemleri ile bezenen rozetlerin kökeni eski Mezopotamya ve Hitit geleneklerine kadar gitmekte olup, güneş simgesi gibi kozmolojik anlam taşımaktadırlar (Ögel, 2001: 318). Eserde görülen diğer bir bezeme öğesi ise çini ve sırlı tuğlalardır. Bu malzemelerin mimaride bezeme öğesi olarak kullanılması ilk olarak XIII. yüzyılın birinci çeyreğinde karşımıza çıkıyor (Ödekan, 2001: 337).

Sonuç

Tüm bu değerlendirmelerin sonucunda eserin hem fonksiyon hem de tasarım açısından tipik bir yapı olmadığı sonucuna varmaktayız. Bazı kaynaklarda eserin, camiden bağımsız ayrı bir medresesi olduğu ileri sürülmüş olsa da vakfiyede belirtilen tedris için ayrılmış ücretin az miktarda buğday ile karşılanıyor olması, bu düşüncenin mümkün olmasına olanak vermemektedir. Eser, konumu ve plan tipi gereği zaviyeli camilere de benzerlik göstermemektedir. Sadece medrese yada sadece cami fonksiyonu taşımayan bu yapıda Cuma namazlarının da kılındığını yine vakfiyeden öğrenmekteyiz. Bu bilgi doğrultusunda eserin temel fonksiyonunun camii olduğunu, buna ek olarak da az sayıda öğrenciye hizmet vermek üzere medrese olarak da kullanıldığını söyleyebiliriz. Medreseye atanan ilk hocanın bir hekim olması burada gök bilimleri eğitiminin verilmemesinin kanıtlarından biri olarak sunulabilir. Eser, özellikle taç kapısı ile üslupsal açıdan da tipik olmayan özellikler göstermektedir. Yapının

süsleme programındaki farklılığı M.1243Kösedağ Savaşı'ndan sonra saraya bağlı Konya Atölyesi'nin dağılmış olması ile açıklayabiliriz. Bu atölye, yapıların süsleme programındaki birlik ve bütünlüğü sağlayan desenleri sanatçılara ulaştırmaktaydı. Atölyenin dağılması ile sanatçılar kendilerini ifade etmekte daha özgür davranmışlardır (Ögel, 2001: 311). Eserin süsleme programındaki farklılık, bezemelerdeki kabartmaların plastik değer kazanmaya başlaması, cephede pencere gibi büyük açıklıkların yer alması ve tipik bir plan özelliği göstermemesi gibi nedenlerle yapının İlhaneliler Dönemi'ne ait olduğunu ve XIII. yüzyılda inşa edildiğini söyleyebiliriz. Torumtay Vakfiyesi'nde geçen "Gökmedrese adıyla meşhur medrese" ibaresinin yer alması vakfiyenin sonradan düzenlenmiş olduğunu düşündürmektedir. Bu durumda da eserin vakfiyesinin düzenlenme tarihi olan M.1266-1267 yılından önce yapılmış olması gerekmektedir. Tüm bu olasılıklar ışığında Gökmedrese Camii'nin en erken XIII. yüzyılın ilk yarısında inşa edilmiş olabileceğini söyleyebiliriz.

KAYNAKÇA

- ÇELİKCAN Aynur, (1991). *Amasya Gök Medrese Camii*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- GABRIEL, Albert, (1931-1934). *Monuments Turcs D'Anatolie, C:II.*, Paris.
- HÜSAMEDDİN, Hüseyin, (2008). *Amasya Tarihi, C:1*, Hikmet Matbaa-i İslamiyesi, Dersaadet.
- KARPUZ, Haşim, (2001). *Anadolu Selçuklu Mimarisi*, Konya.
- KAYAOĞLU, İsmet, (1978). "Torumtay Vakfiyesi", *Vakıflar Dergisi, S.XII.*, s.91-107.
- KINAL, Füzulan, (1962). *Eski Anadolu Tarihi*, Ankara.
- LLOYD, Seton, (1998). *Türkiye'nin Tarihi (Bir Gezginin Gözüyle Anadolu Uygarlıkları)*, Ankara.
- ÖDEKAN, Ayla, (2001). "Anadolu Selçuklu Çağında Mukarnas Bezeme", *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul, s.329-336.
- ÖDEKAN, Ayla, (2001). "Mimari Bezeme Olarak Çini" *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul, s.336-344.
- ÖGEL Semra, (2001). "Anadolu Selçuklu Mimarisinde Taş Süsleme", *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul, s.311-328.
- EYİCE Semavi, (1992). "Caca Bey Medresesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C:VI.*, s.539-541.
- URAK, Gediz, (1994). *Amasya'nın Türk Devri Şehir Dokusu ve Yapılarının Analiz ve Değerlendirilmesi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.
- ÜNAL, Ali, Mehmet, (2007). "Milli Mücadele Amasya'sında Ulaşım ve Mesafeler", *I. Amasya Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri (13-15 Haziran 2007), C:1*, Amasya, s.237-252.